2024/2841

14.11.2024

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2024/2841

af 23. oktober 2024

om indførelse af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 53, stk. 1, og artikel 62 samt artikel 91 og artikel 21, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ([1]),

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ([2]),

efter den almindelige lovgivningsprocedure ([3]), og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, ligestilling og respekt for menneskerettighederne og har forpligtet sig til at bekæmpe forskelsbehandling, herunder på grund af handicap, som fastsat i traktaten om Den Europæiske Union (TEU), traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (»chartret«) og De Forenede Nationers konvention om rettigheder for personer med handicap ([4]) (FN's handicapkonvention).

(2) I chartrets artikel 26 anerkender og respekterer Unionen retten for mennesker med handicap til at nyde godt af foranstaltninger, der skal sikre deres autonomi, deres sociale og erhvervsmæssige integration og deres deltagelse i samfundslivet.

(3) Enhver unionsborger har en grundlæggende ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i TEU og TEUF og i gennemførelsesbestemmelserne hertil. FN's handicapkonventions artikel 18 anerkender også rettigheder for personer med handicap til bl.a. at færdes frit og til frit at vælge deres opholdssted på lige fod med andre.

(4) Ifølge EU-Domstolen er unionsborgerskabets formål at udgøre den grundlæggende status for medlemsstaternes statsborgere, når de udøver deres ret til at færdes og opholde sig på medlemsstaternes område, som gør det muligt for de statsborgere, der befinder sig i samme situation, inden for TEUF's materielle anvendelsesområde at blive undergivet samme retlige behandling uafhængigt af deres statsborgerskab og med forbehold af udtrykkeligt fastsatte undtagelser.

(5) Unionen er part i FN's handicapkonvention og er bundet af dens bestemmelser, som udgør en integrerende del af Unionens retsorden inden for rammerne af dens beføjelser. Alle medlemsstaterne er parter i FN's handicapkonvention og er bundet af den inden for rammerne af deres beføjelser. Selv om Unionen og alle medlemsstaterne har undertegnet og ratificeret FN's handicapkonvention, er der behov for at gøre fremskridt med hensyn til lighed for personer med handicap både på EU-plan og i alle medlemsstater.

(6) FN's handicapkonvention anerkender, at personer med handicap omfatter personer med en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige miljømæssige, administrative, teknologiske og samfundsmæssige barrierer kan føre til forskelsbehandling. Formålet med FN's handicapkonvention

([1]) EUT C, C/2024/1595, 5.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1595/oj.
([2]) EUT C, C/2024/1981, 18.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1981/oj.
([3]) Europa-Parlamentets holdning af 24. april 2024 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 14. oktober 2024.
([4]) EUT L 23 af 27.1.2010, s. 37.

er således at fremme, beskytte og sikre fuld og lige adgang til udøvelse af alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder for alle personer med handicap uden nogen form for forskelsbehandling samt at fremme respekten for handicappedes naturlige værdighed, personlige autonomi, herunder frihed til at træffe egne valg, og uafhængighed af andre personer, hvilket sikrer, at de fuldt ud og effektivt deltager og inkluderes i samfundet på lige fod med andre. FN's handicapkonvention anerkender også betydningen af respekt for forskellighed og accept af personer med handicap som en del af den menneskelige mangfoldighed og af menneskeheden og behovet for at træffe passende foranstaltninger for at sikre lige muligheder og tilgængelighed for personer med handicap. FN's handicapkonvention fastsætter, at kvinder og piger med handicap udsættes for multidiskrimination, og bestemmer, at deltagerstaterne skal træffe foranstaltninger til at sikre, at de fuldt ud kan udøve alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre. Den anerkender også den vanskelige situation for personer med handicap, som er udsat for multidiskrimination eller grov diskrimination på grund af race, hudfarve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national, etnisk, oprindelig eller social oprindelse, formueforhold, fødsel, alder eller anden stilling.

(7) Den europæiske søjle for sociale rettigheder ([5]), som blev proklameret i fællesskab af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen i Göteborg den 17. november 2017 (»søjlen«), fastsætter i princip nr. 3, at alle, uanset handicap, bl.a. har ret til ligebehandling og lige muligheder for så vidt angår beskæftigelse, social beskyttelse, uddannelse og adgang til varer og tjenester, som er tilgængelige for offentligheden, og at lige muligheder for underrepræsenterede grupper skal fremmes. Desuden anerkendes det i princip nr. 17 i søjlen, at personer med handicap har ret til indkomststøtte, der sikrer et værdigt liv, tjenester, der sætter dem i stand til at deltage i samfundslivet, og et arbejdsmiljø, der er tilpasset deres behov.

(8) Strategien for rettigheder for personer med handicap 2021-2030, der blev vedtaget i Kommissionens meddelelse af 3. marts 2021, tager sigte på at tackle de forskellige udfordringer, som personer med handicap står over for, og gøre fremskridt på alle områder af FN's handicapkonvention, både på EU-plan og nationalt plan.

(9) Formålet med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/882 ([6]) er at forbedre adgangen til visse produkter og tjenester ved at fjerne og forhindre barrierer, der skyldes divergerende tilgængelighedskrav i medlemsstaterne, og dermed bidrage til at forbedre adgangen til tilgængelige produkter og tjenester i det indre marked, herunder adgangen til visse offentlige tjenesters websteder og tjenester til mobile enheder, og forbedre tilgængeligheden af relevante oplysninger. Desuden har Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2102 ([7]) til formål at forbedre tilgængeligheden af offentlige organers websteder og mobilapplikationer.

(10) Desuden garanterer EU-retten også retten til ikkeforskelsbehandling i forbindelse med adgang til transport og andre rettigheder. Eksempler på sådanne rettigheder omfatter retten for passagerer med handicap og nedsat mobilitet til gratis assistance, når de rejser med fly, med jernbane, ad søvejen eller indre vandveje eller med bus, hvilket er fastsat ved henholdsvis Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2006 ([8]), (EU) 2021/782 ([9]), (EU) nr. 1177/2010 ([10]) og (EU) nr. 181/2011 ([11]). EU-retten, navnlig Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/62/EF ([12]), giver også medlemsstaterne mulighed for at indføre lavere vejafgifter eller brugsafgifter for veje, broer og tunneler, der er underlagt vejafgifter, samt undtagelser fra forpligtelsen til at betale sådanne vejafgifter eller brugsafgifter for køretøjer, der anvendes eller ejes af personer med handicap.

(11) Personer med handicap kan ansøge de kompetente myndigheder eller organer i den medlemsstat, hvor de har bopæl, om anerkendelse af handicapstatus, da dette henhører under medlemsstaternes kompetence. Procedurerne for vurdering af handicap er forskellige fra medlemsstat til medlemsstat. Hvis de kompetente myndigheder eller organer

([5]) EUT C 428 af 13.12.2017, s. 10.
([6]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/882 af 17. april 2019 om tilgængelighedskrav for produkter og tjenester (EUT L 151 af 7.6.2019, s. 70).
([7]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2102 af 26. oktober 2016 om tilgængeligheden af offentlige organers websteder og mobilapplikationer (EUT L 327 af 2.12.2016, s. 1).
([8]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2006 af 5. juli 2006 om handicappede og bevægelseshæmmede personers rettigheder, når de rejser med fly (EUT L 204 af 26.7.2006, s. 1).
([9]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/782 af 29. april 2021 om jernbanepassagerers rettigheder og forpligtelser (EUT L 172 af 17.5.2021, s. 1).
([10]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1177/2010 af 24. november 2010 om passagerers rettigheder ved sørejser og rejser på indre vandveje og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 (EUT L 334 af 17.12.2010, s. 1).
([11]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 181/2011 af 16. februar 2011 om buspassagerers rettigheder og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 1).
([12]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/62/EF af 17. juni 1999 om afgifter på køretøjer for benyttelse af vejinfrastrukturer (EFT L 187 af 20.7.1999, s. 42).

anerkender en ansøgers handicapstatus, kan de udstede en handicapattest, et handicapkort eller et andet formelt dokument, der anerkender ansøgerens handicapstatus. I medlemsstater, der ikke har en definition af handicapstatus, kan retten til specifikke tjenester på grund af et handicap anvendes i forbindelse med tjenester eller ydelser til personer med handicap.

(12) FN's handicapkonvention anerkender, at forskelsbehandling og social udelukkelse, som personer med handicap oplever, skyldes miljømæssige, systemiske og holdningsmæssige barrierer i samfundet snarere end selve funktionsnedsættelsen. På grund af den manglende gensidige anerkendelse af handicapstatus mellem medlemsstaterne står personer med handicap ofte over for særlige og betydelige vanskeligheder og barrierer, når de udøver deres grundlæggende ret til ligebehandling, ikkeforskelsbehandling og fri bevægelighed. Dette er navnlig tilfældet for kortvarige ophold eller besøg i en anden medlemsstat som omhandlet i artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF ([13]), som fastsætter, at unionsborgere og deres familiemedlemmer har ret til at tage ophold i en anden medlemsstat for en periode på højst tre måneder uden at være underlagt andre betingelser eller formaliteter end kravet om at være i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas. For perioder ud over tre måneder skal yderligere betingelser i henhold til nævnte direktivs artikel 7 opfyldes, og nævnte direktivs artikel 8 fastsætter, at værtsmedlemsstaten i dette tilfælde skal kunne kræve, at unionsborgere lader sig registrere hos de relevante myndigheder.

(13) Personer med handicap, som i længere perioder har bopæl i en anden medlemsstat med henblik på beskæftigelse, studier eller andre formål, kan, medmindre andet er fastsat ved lov eller aftalt mellem medlemsstaterne, få deres handicap vurderet og formelt anerkendt af de kompetente myndigheder eller organer i den anden medlemsstat og kan få udstedt en attest for handicap, et handicapkort eller et andet formelt dokument, der anerkender deres handicapstatus, eller en afgørelse om retten til specifikke tjenester på grund af et handicap i overensstemmelse med de gældende regler i den pågældende medlemsstat.

(14) For at fremme den frie bevægelighed for personer med handicap, der deltager i et EU-mobilitetsprogram, bør der sikres fortsat lige adgang til særlige betingelser eller positiv særbehandling eller til parkeringsbetingelser og -faciliteter gennem anvendelse af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap i det pågældende programs løbetid. EU-mobilitetsprogrammer omfatter programmer, der er oprettet af Unionen til støtte for personer, der i en bestemt periode flytter til en anden medlemsstat i uddannelsesmæssig, erhvervsmæssig, medborgerlig eller kulturel sammenhæng, såsom programmet Det Europæiske Solidaritetskorps eller Erasmus+, der er oprettet ved henholdsvis Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/888 ([14]) og (EU) 2021/817 ([15]).

(15) Personer med en anerkendt handicapstatus eller en ret til specifikke tjenester på grund af et handicap, støder imidlertid regelmæssigt på betydelige vanskeligheder og barrierer, når de rejser til eller i en kortere periode besøger en anden medlemsstat end den medlemsstat, hvor de er har bopæl, hvis deres handicapstatus eller ret til specifikke tjenester på grund af et handicap ikke anerkendes i den medlemsstat, de rejser til eller besøger, og hvis de ikke er i besiddelse af en handicapattest, et handicapkort eller et andet formelt dokument, der anerkender deres handicapstatus eller ret til specifikke tjenester på grund af et handicap i værtsmedlemsstaten, med henblik på at nyde godt af særlige betingelser eller positiv særbehandling i den pågældende medlemsstat. Især personer med ikkesynlige handicap står ofte over for særlige vanskeligheder, når de bliver bedt om at dokumentere deres handicap ved rejse til eller besøg i en anden medlemsstat.

(16) Personer med handicap, der rejser til eller besøger en anden medlemsstat, stilles betydelig ringere, når de udøver deres ret til fri bevægelighed, sammenlignet med personer uden handicap såvel som personer med handicap, der er i besiddelse af en handicapattest, et handicapkort eller et andet formelt dokument, der anerkender deres handicapstatus eller ret til specifikke tjenester på grund af et handicap i den medlemsstat, de rejser til eller besøger.

([13]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EØF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF (EUT L 158 af 30.4.2004, s. 77).

([14]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/888 af 20. maj 2021 om oprettelse af programmet Det Europæiske Solidaritetskorps og om ophævelse af forordning (EU) 2018/1475 og (EU) nr. 375/2014 (EUT L 202 af 8.6.2021, s. 32).

([15]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/817 af 20. maj 2021 om oprettelse af »Erasmus+«: EU-programmet for uddannelse, ungdom og idræt og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1288/2013 (EUT L 189 af 28.5.2021, s. 1).

(17) Det skaber derudover betydelig usikkerhed for personer med handicap ikke at vide, om eller i hvilket omfang deres handicapstatus eller ret til specifikke tjenester på grund af et handicap og formelle dokumenter til anerkendelse af den pågældende status eller ret vil blive anerkendt, når de rejser til eller besøger en anden medlemsstat. Den begrænsede adgang til onlineinformation om deres specifikke rettigheder og tilgængelige fordele forværrer dette problem. I sidste ende kan personer med handicap blive afskrækket fra at udøve deres ret til fri bevægelighed og fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundet.

(18) Unionsborgere har udtrykt bekymring over den manglende gensidige anerkendelse af handicap i hele Unionen i en række andragender til Europa-Parlamentet og har anmodet om indførelse af et handicapkort på EU-plan.

(19) Sideløbende med forskellige synlige og usynlige fysiske, sociale og andre barrierer for adgang til offentlige og private rum og tjenester og manglen på tilpasninger i rimeligt omfang er høje omkostninger en vigtig faktor, der afholder mange personer med handicap fra at rejse. Personer med handicap har særlige behov, der medfører yderligere udgifter i forbindelse med deres handicap, og som kan nødvendiggøre brug af personer, der ledsager eller assisterer dem, herunder personer, der er anerkendt som personlige assistenter i overensstemmelse med national ret eller praksis, eller af tegnsprogstolke eller servicedyr, hvilket gør deres rejseudgifter højere end for personer uden handicap. Den manglende anerkendelse af handicapstatus eller retten til specifikke tjenester på grund af et handicap i andre medlemsstater kunne begrænse deres adgang til særlige betingelser eller positiv særbehandling eller til parkeringsbetingelser og -faciliteter, der er forbeholdt personer med handicap, såsom gratis adgang eller lavere takster, prioriterede siddepladser i offentlig transport eller reserverede parkeringspladser, og har indvirkning på deres rejseudgifter, deres tilværelse, deres sociale og økonomiske integration og deres personlige autonomi. Den udbredte mangel på viden om politikker for psykosocial, kognitiv, fysisk og sensorisk tilgængelighed kan ligeledes resultere i diskriminerende adfærd over for personer med handicap.

(20) Positiv særbehandling såsom personlig assistance, prioriteret adgang eller mulighed for at springe køen over er, uanset om den tilbydes mod betaling eller ej, ofte vigtig for at gøre det muligt for personer med handicap at få adgang til forskellige tjenester, aktiviteter og faciliteter og få fuldt udbytte af dem. På grund af manglende gensidig anerkendelse i den medlemsstat, de rejser til eller som de besøger, af deres handicapstatus eller ret til specifikke tjenester på grund af et handicap og af formelle dokumenter til anerkendelse heraf, som er udstedt i andre medlemsstater, er det imidlertid ikke sikkert, at personer med handicap kan nyde godt af de særlige betingelser eller den positive særbehandling, som offentlige myndigheder eller private aktører i den pågældende medlemsstat tilbyder indehavere af en handicapattest, et handicapkort eller andre formelle dokumenter til anerkendelse af deres handicapstatus eller ret til specifikke tjenester på grund af et handicap, som er udstedt i den pågældende medlemsstat.

(21) Selv om EU-pilotprojektet for det europæiske handicapkort, der blev iværksat i 2016 og gennemført i otte medlemsstater, var af frivillig karakter og begrænset i omfang, viste det, at fremme af den gensidige anerkendelse af handicapstatus eller retten til specifikke tjenester på grund af et handicap mellem medlemsstater resulterede i fordele for personer med handicap med hensyn til at få adgang til særlige betingelser eller positiv særbehandling i forbindelse med tjenester inden for kultur, fritid, sport og i nogle tilfælde transport og for så vidt angår støtte til deres grænseoverskridende bevægelighed i Unionen i en kort periode, og at målsætningerne for det europæiske handicapkort fortsat er relevante for så vidt angår de nuværende behov, som personer med handicap har. Desuden omfattede dette pilotprojekt andre eksempler på tjenester, aktiviteter og faciliteter, der tilbyder særlige betingelser eller positiv særbehandling til personer med handicap.

(22) Personer med handicap kan på grundlag af deres handicapstatus eller ret til specifikke tjenester på grund af et handicap ansøge de kompetente myndigheder eller organer i den medlemsstat, hvor de har bopæl, om udstedelse af et parkeringskort for personer med handicap, som anerkender retten til visse parkeringsbetingelser og -faciliteter, der er forbeholdt personer med handicap. Hver medlemsstat har indført en ansøgningsprocedure på lokalt, regionalt eller nationalt plan med henblik på at erhverve et parkeringskort til personer med handicap eller personer, der ledsager eller assisterer dem, herunder personlige assistenter, og kriterier, der skal være opfyldt for at komme i betragtning.

(23) Rådets henstilling 98/376/EF ([16]) indeholder bestemmelser om en europæisk model for parkeringskort for personer med handicap, hvilket gør det lettere at anerkende sådanne parkeringskort i alle medlemsstater. Som følge af nævnte henstillings ikkebindende karakter har gennemførelsen heraf og medtagelsen af specifikke nationale tilføjelser eller

([16]) Rådets henstilling 98/376/EF af 4. juni 1998 om parkeringskort for mennesker med handicap (EFT L 167 af 12.6.1998, s. 25).

afvigelser fra den anbefalede model imidlertid ført til mange forskellige parkeringskort for personer med handicap. Denne forskelligartethed hindrer den grænseoverskridende anerkendelse af disse parkeringskort i medlemsstaterne og hæmmer adgangen for personer med handicap til specifikke parkeringsbetingelser, der stilles til rådighed, og til de faciliteter, der er forbeholdt indehavere af et parkeringskort for personer med handicap i andre medlemsstater. Desuden er nævnte henstilling ikke blevet ajourført for at afspejle den løbende teknologiske udvikling og digitaliseringen. Medlemsstaterne har også oplevet problemer med svig og forfalskning med hensyn til parkeringskort for personer med handicap, da formatet normalt er ret simpelt og let at forfalske og i praksis er forskelligt i de enkelte medlemsstater, hvilket gør det vanskeligt at kontrollere. I lyset af dette direktiv, der fastsætter juridisk bindende regler, som er mere detaljerede på dette område, opfylder henstilling 98/376/EF ikke længere sine mål. Medlemsstaterne bør dog kunne tillade, at parkeringskort til personer med handicap, der er udstedt inden datoen for anvendelsen af foranstaltningerne til gennemførelse af dette direktiv i overensstemmelse med nævnte henstilling, har samme virkning som det europæiske parkeringskort for personer med handicap på deres område.

(24) For at lette adgangen for personer med handicap til særlige betingelser eller positiv særbehandling i forbindelse med tjenester, herunder tjenester inden for personbefordring, aktiviteter og faciliteter, også når de ikke leveres mod betaling i andre medlemsstater end den medlemsstat, hvor de har bopæl, bør de resterende barrierer og vanskeligheder forbundet med at rejse til eller besøge en anden medlemsstat, som skyldes manglende gensidig anerkendelse af deres handicapstatus eller ret til specifikke tjenester på grund af et handicap og af formelle dokumenter til anerkendelse af den pågældende status eller ret, som er udstedt i andre medlemsstater, og manglende anerkendelse af parkeringsrettigheder, fjernes.

(25) Med henblik på at gøre det lettere for personer med handicap at udøve retten til adgang til særlige betingelser eller positiv særbehandling, der tilbydes af offentlige myndigheder eller private aktører, når de rejser til eller besøger en anden medlemsstat med henblik på et kortvarigt ophold, uden forskelsbehandling på grundlag af statsborgerskab, på samme grundlag som personer med handicap i den pågældende medlemsstat, og med henblik på at lette brugen af alle transportformer og drage fordel af parkeringsbetingelser og -faciliteter, der er forbeholdt personer med handicap, på samme grundlag som i den pågældende medlemsstat, er det derfor nødvendigt at fastsætte en ramme af fælles regler og betingelser, herunder en fælles standardiseret model, for et europæisk handicapkort som bevis for anerkendt handicapstatus eller ret til specifikke tjenester på grund af et handicap og for et europæisk parkeringskort for personer med handicap som bevis for deres anerkendte ret til parkeringsbetingelser og -faciliteter, der er forbeholdt personer med handicap. Medlemsstaterne bør derudover kunne beslutte at anvende dette direktiv på personer med en anerkendt handicapstatus eller en ret til specifikke tjenester på grund af et handicap for perioder, der er længere end et kortvarigt ophold.

(26) Den gensidige anerkendelse af det europæiske EU-handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap bør fremme og sikre personer med en anerkendt handicapstatus eller en ret til specifikke tjenester på grund af et handicap i en medlemsstat adgang til særlige betingelser eller positiv særbehandling, som tilbydes af offentlige myndigheder eller private aktører inden for en lang række tjenester, aktiviteter og faciliteter, herunder når de ikke ydes mod betaling, samt adgang til parkeringsbetingelser og -faciliteter, der er forbeholdt personer med handicap, og, hvor det er relevant, personer, der ledsager eller assisterer dem, herunder personlige assistenter, på samme vilkår og betingelser som dem, der tilbydes på grundlag af nationale handicapattester, handicapkort eller andre formelle dokumenter til anerkendelse af handicapstatus, hvis sådanne formelle dokumenter findes, og parkeringskort for personer med handicap, som er udstedt af de kompetente myndigheder eller organer i værtsmedlemsstaten.

(27) Ud over parkeringsbetingelser og -faciliteter vedrører de tjenester, aktiviteter og faciliteter, der er omfattet af dette direktiv, en bred vifte af aktiviteter i konstant udvikling, herunder aktiviteter, der ikke tilbydes mod betaling, af offentlige myndigheder eller private aktører, enten på obligatorisk grundlag på grundlag af nationale eller lokale regler eller retlige forpligtelser eller på frivilligt grundlag, navnlig af private aktører, inden for en række politikområder såsom kultur, fritid, turisme, sport, offentlig og privat transport samt uddannelse.

(28) Eksempler på særlige betingelser eller positiv særbehandling omfatter gratis adgang, lavere takster, lavere vejafgifter eller brugsafgifter for veje, broer og tunneler, der er underlagt vejafgifter, prioriteret adgang, adgang til områder med begrænset trafik og fodgængerområder, prioriterede siddepladser i offentlig transport, afmærkede og lettilgængelige sæder i offentlig transport, parker og andre offentlige rum, lettilgængelige siddepladser ved kulturelle eller offentlige arrangementer, personlig assistance, servicedyr såsom førerhunde eller servicehunde for personer med handicap, herunder personer med synshandicap, assistance på stranden til at komme i vandet, støtte såsom adgang til punktskrift, audioguider eller tegnsprogstolkning, tilvejebringelse af hjælpemidler eller assistance, lån af kørestol, lån af vandkørestol, turistinformation i tilgængelige formater og brug af handicapscooter på vejene eller kørestol på

cykelstier uden bødepålæg. Eksempler på parkeringsbetingelser og -faciliteter omfatter gratis eller udvidede parkeringspladser eller reserverede parkeringspladser samt adgang til områder, hvor trafikken er begrænset til specifikke køretøjer i overensstemmelse med national ret, såsom lavemissionszoner. Ud over de særlige betingelser eller den positive særbehandling, der tilbydes personer med handicap i forbindelse med personbefordring med fly, med jernbane, ad søvejen eller indre vandveje eller med bus, rejser servicedyr såsom førerhunde eller servicehunde for personer med handicap, herunder personer med synshandicap, personlige assistenter, tegnsprogstolke eller andre personer, der ledsager eller assisterer personer med handicap eller nedsat mobilitet, gratis eller til nedsat pris og, hvis det er praktisk muligt, sidder ved siden af den person med handicap, som de ledsager eller assisterer. Personer, der ledsager eller assisterer personer med handicap, udpeges af personerne med handicap eller af deres værger og kan ændres på ad hoc-basis alt efter behovene hos personerne med handicap.

(29) Personlige assistenter ledsager eller assisterer personer med handicap eller varetager dagligdags aktiviteter, om nødvendigt inden for rammerne af et kontraktforhold, i overensstemmelse med national ret eller praksis, med det formål at tilskynde til personlig autonomi, lette samfundslivet og fremme en uafhængig tilværelse for personer med handicap. Personlige assistenter bør, uanset deres statsborgerskab, kunne ledsage eller assistere personer med handicap ved hjælp af det europæiske handicapkort eller det europæiske parkeringskort for personer med handicap, når de rejser til eller besøger en anden medlemsstat end den, hvor de er har bopæl, forudsat at de har ret til at færdes i Unionen i henhold til gældende EU-ret og national ret.

(30) I overensstemmelse med relevant EU-ret, når den finder anvendelse, bør medlemsstaterne sikre, at operatører af grænseoverskridende personbefordring i henhold til forordning (EU) nr. 181/2011 og (EU) nr. 1177/2010 stiller klare oplysninger til rådighed eller i henhold til forordning (EU) 2021/782 på anmodning giver adgang hertil for rejsende, der er i besiddelse af et europæisk handicapkort, når de køber en rejsebillet, med hensyn til de særlige betingelser eller den positive særbehandling, der gælder for de forskellige dele af operationerne under hele rejsen, for at undgå, at rejsende, der er i besiddelse af det europæiske handicapkort, står uden et gyldigt rejsedokument, når de rejser ind i en anden medlemsstat på samme transportydelse.

(31) Udstedelsen, fornyelsen og inddragelsen af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap i en medlemsstat skal fastlægges ved dette direktiv og ved den pågældende medlemsstats gældende regler, procedurer og kompetencer med henblik på vurdering og anerkendelse af handicapstatus eller retten til specifikke tjenester på grund af et handicap og parkeringsrettigheder for personer med handicap. Hvis medlemsstaterne udsteder det europæiske handicapkort direkte, bør de indhente den pågældende persons samtykke. Udstedelsen og fornyelsen af det europæiske handicapkort bør være gratis, mens genudstedelse af kortet i tilfælde af bortkomst eller beskadigelse kan pålægges et gebyr. Udstedelsen og fornyelsen af det europæiske parkeringskort for personer med handicap kan være enten gratis eller pålagt et gebyr. De eventuelle gebyrer, der opkræves for genudstedelse af det europæiske handicapkort i tilfælde af bortkomst eller beskadigelse eller for udstedelse og fornyelse af det europæiske parkeringskort for personer med handicap, bør hverken overstige de pågældende administrative omkostninger eller fastsættes på et niveau, der udelukker eller afholder personer med handicap fra at erhverve eller generhverve disse kort.

(32) Ud over det europæiske handicapkorts fysiske udgave bør medlemsstaterne tilvejebringe en digital udgave af kortet og bør kunne tilvejebringe en digital udgave af det europæiske parkeringskort for personer med handicap, når de tekniske specifikationer er blevet fastsat ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Sådanne specifikationer bør bygge på erfaringerne fra tidligere og igangværende arbejde på EU-plan om digitalisering af certifikater og dokumenter, såsom EU's digitale covidcertifikat, der blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/953 ([17]), og bør muliggøre anvendelse af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap ved hjælp af en digital identitetstegnebog på EU-plan. Personer med handicap bør orienteres om disse muligheder og selv kunne bestemme, om de ønsker at anvende enten den fysiske eller den digitale udgave af det europæiske handicapkort eller begge dele. I medlemsstater, hvor den fysiske udgave af det europæiske parkeringskort for personer med handicap suppleres med en digital udgave, bør personer med handicap kunne anmode om den fysiske udgave af kortet og, hvis de ønsker det, både den digitale og den fysiske udgave af kortet.

([17]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/953 af 14. juni 2021 om en ramme for udstedelse, kontrol og accept af interoperable covid-19-vaccinations-, test- og restitutionscertifikater (EU's digitale covidcertifikat) for at lette fri bevægelighed under covid-19-pandemien (EUT L 211 af 15.6.2021, s. 1).

(33) Udstedelsen af det europæiske EU-handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap indebærer behandling af personoplysninger, herunder navnlig oplysninger om kortindehaverens handicapstatus, hvilket udgør helbredsoplysninger som omhandlet i artikel 4, nr. 15), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 ([18]) og er en særlig kategori af personoplysninger som omhandlet i nævnte forordnings artikel 9. Enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med dette direktiv skal ske i overensstemmelse med gældende databeskyttelsesret, navnlig forordning (EU) 2016/679. Ved gennemførelsen af dette direktiv skal medlemsstaterne sikre, at der i national lovgivning indføres passende sikkerhedsforanstaltninger for behandlingen af personoplysninger, navnlig særlige kategorier af personoplysninger. Medlemsstaterne bør også garantere sikkerheden, integriteten, ægtheden og fortroligheden af de personoplysninger, der indsamles og lagres med henblik på dette direktiv.

(34) Den medlemsstat, der er ansvarlig for udstedelsen af det europæiske handicapkort eller det europæiske parkeringskort for personer med handicap, bør være den medlemsstat, hvor personen har sit sædvanlige opholdssted i overensstemmelse med EU-retten og får vurderet en handicapstatus eller en ret til specifikke tjenester på grund af et handicap. Indehavere af et europæisk handicapkort eller et europæisk parkeringskort for personer med handicap bør kunne anvende et sådant kort under deres ophold i en hvilken som helst anden medlemsstat.

(35) Det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap har til hensigt at gøre det lettere for alle personer med handicap effektivt at udøve deres ret til fri bevægelighed fuldt ud og også have lige adgang til særlige betingelser eller positiv særbehandling eller til parkeringsbetingelser og -faciliteter med hensyn til tjenester, aktiviteter og faciliteter, der tilbydes af medlemsstaterne, herunder når de ikke tilbydes mod betaling. Dette er navnlig tilfældet for personer med handicap, der rejser til eller besøger en anden medlemsstat i arbejdsmæssig eller uddannelsesmæssig sammenhæng.

(36) Den påtænkte ramme for gensidig anerkendelse af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap berører ikke en medlemsstats kompetence til at vurdere og anerkende handicapstatus eller retten til specifikke tjenester på grund af et handicap eller tilbyde særlige betingelser eller positiv særbehandling såsom gratis adgang til eller lavere takster for visse tjenester for personer med handicap, herunder dem, der gør brug af servicedyr, eller personer, der ledsager eller assisterer personer med handicap, herunder personlige assistenter. Den pålægger hverken offentlige myndigheder eller private aktører en forpligtelse til at indføre særlige betingelser eller positiv særbehandling for personer med handicap, og den opretter heller ikke en centraliseret EU-liste over særlige betingelser eller positiv særbehandling for indehavere af et europæisk handicapkort på tværs af medlemsstaterne. Offentlige myndigheder og private aktører kan tilbyde visse særlige betingelser eller en vis positiv særbehandling udelukkende til en specifik gruppe af personer med handicap, afhængigt af den specifikke gruppes behov.

(37) Der kan kræves et europæisk handicapkort som bevis for handicapstatus for på lige vilkår og betingelser at få adgang til særlige betingelser eller positiv særbehandling med hensyn til tjenester, aktiviteter eller faciliteter, herunder når de ikke tilbydes mod betaling, der tilbydes eller forbeholdes personer med handicap eller personer, der ledsager eller assisterer dem, herunder deres personlige assistenter, som omfattet af dette direktivs anvendelsesområde. Der bør imidlertid ikke kræves et europæisk handicapkort som bevis for handicap for at få adgang til eller udøve rettigheder, der er fastsat i anden EU-ret eller national ret, herunder rettigheder, der tilbyder specifikke fordele, særlige betingelser eller positiv særbehandling, der ikke er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde. Hvis der kræves en handicapattest, et handicapkort eller et andet formelt dokument for personer med handicap i overensstemmelse med EU-retten, bør det europæiske handicapkort ikke kræves som bevis for handicap, medmindre en medlemsstat beslutter at sammenlægge deres nationale handicapattest, handicapkort eller et andet formelt dokument for personer med handicap med det europæiske handicapkort.

(38) Dette direktiv finder ikke anvendelse på sociale sikringsydelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 ([19]) og (EF) nr. 987/2009 ([20]), særlige bidragspligtige eller ikkebidragspligtige kontantydelser eller naturalydelser inden for social sikring, social beskyttelse eller beskæftigelse eller sociale ydelser, der er omfattet af artikel 24, stk. 2, i direktiv 2004/38/EF. Da formålet med nærværende direktiv er at lette lige adgang til særlige betingelser eller positiv særbehandling for personer med handicap, når de rejser til eller besøger en

([18]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

([19]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT L 166 af 30.4.2004, s. 1).

([20]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT L 284 af 30.10.2009, s. 1).

anden medlemsstat med henblik på et kortvarigt ophold, finder nærværende direktiv heller ikke anvendelse på tjenester, der ydes mod eller uden betaling, og som ydes i forbindelse med langsigtet inklusion, habilitering eller rehabilitering af personer med handicap eller på særlige betingelser eller positiv særbehandling med henblik på adgang til tjenester, der tilbydes personer med handicap under hensyntagen til deres individuelle behov og efter opfyldelse af yderligere kriterier på grundlag af en individuel vurdering eller en afgørelse om retten til specifikke tjenester på grund af et handicap, som er forskellige fra de tjenester, der ydes til personer med handicap, som ikke opfylder sådanne yderligere kriterier. Gennemførelsen af nærværende direktiv bør dog ikke anvendes til at udelukke særlige betingelser eller positiv særbehandling, der allerede tilbydes personer med handicap, fra nærværende direktivs anvendelsesområde ved at gøre dem betinget af, at de opfylder yderligere kriterier.

(39) For at øge bevidstheden om og lette adgangen for personer med handicap til særlige betingelser eller positiv særbehandling ved rejse til eller besøg i en anden medlemsstat bør alle relevante oplysninger om de betingelser, de regler, den praksis og de procedurer, der gælder for erhvervelse af det europæiske handicapkort eller det europæiske parkeringskortet for personer med handicap og dets efterfølgende anvendelse, gøres offentligt tilgængelige af medlemsstaterne på en klar, fyldestgørende og brugervenlig måde og i tilgængelige formater for personer med handicap under overholdelse af de relevante tilgængelighedskrav for tjenester, der er fastsat i bilag I til direktiv (EU) 2019/882, herunder tegnsprog, punktskrift, alternative hjælpeformater og lyd/lydfunktioner. Medlemsstaterne bør tilstræbe at sikre, at sådanne oplysninger ikke overskrider kompleksitetsniveauet for niveau B1 (mellemniveau) i Europarådets fælles europæiske referenceramme for sprog.

(40) Kommissionen bør oprette en særlig EU-webside. Denne EU-webside bør indeholde et link til hver medlemsstats nationale websted. EU-websiden bør være tilgængelig på alle officielle EU-sprog, på internationalt tegnsprog og på medlemsstaternes nationale tegnsprog samt i tilgængelige og letlæselige formater i overensstemmelse med de relevante tilgængelighedskrav for tjenester som fastsat i bilag I til direktiv (EU) 2019/882. Oplysningerne på websiden bør være letforståelige uden at overskride kompleksitetsniveauet for niveau B1 (mellemniveau) i Europarådets fælles europæiske referenceramme for sprog.

(41) På grund af misforståelser, kommunikationsbarrierer eller manglende bevidsthed får personer med handicap, navnlig personer med usynlige handicap, ikke altid den mest hensigtsmæssige støtte og hjælp til deres handicap, herunder når de rejser med offentlig transport eller er i kontakt til nationale myndigheder eller i nødsituationer. For at skabe incitamenter for tjenesteudbydere og lette adgangen for personer med handicap til særlige betingelser eller positiv særbehandling bør medlemsstaterne øge bevidstheden om eksistensen og anvendelsen af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap blandt offentlige myndigheder og private aktører og tilskynde dem til at tilbyde personer med handicap særlige betingelser eller positiv særbehandling på frivilligt grundlag. Medlemsstaterne kan navnlig tilskynde offentlige myndigheder og private aktører ved f.eks. at tilvejebringe oplysninger om mulige særlige betingelser eller mulig positiv særbehandling, der skal tilbydes, og tilvejebringe handicapbevidstgørende uddannelse for at sikre relevansen, effektiviteten og inklusiviteten af de særlige betingelser eller den positive særbehandling, der tilbydes. Medlemsstaterne bør tilstræbe at udvikle, gennemføre og evaluere sådanne foranstaltninger i samråd med personer med handicap og de organisationer, der repræsenterer dem.

(42) Offentlige myndigheder, der tilbyder særlige betingelser eller positiv særbehandling eller parkeringsbetingelser og -faciliteter til personer med handicap, bør gøre sådanne oplysninger offentligt tilgængelige på en klar, fyldestgørende og brugervenlig måde og i tilgængelige formater, herunder gennem de offentlige myndigheders officielle websteder, hvor sådanne findes, eller på andre passende måder i overensstemmelse med de relevante tilgængelighedskrav for tjenester som fastsat i. bilag I til direktiv (EU) 2019/882, herunder tegnsprog, punktskrift, alternative hjælpeformater og lyd/lydfunktioner. Private aktører, der tilbyder særlige betingelser eller positiv særbehandling eller parkeringsbetingelser og -faciliteter til personer med handicap, bør også opfordres til at gøre sådanne oplysninger offentligt tilgængelige på en klar, fyldestgørende, brugervenlig måde og i tilgængelige formater.

(43) Medlemsstaterne bør med støtte fra Kommissionen træffe de nødvendige foranstaltninger for at forebygge enhver risiko for forfalskning eller svig i forbindelse med det europæiske handicapkort eller det europæiske parkeringskort for personer med handicap, og de bør aktivt bekæmpe svigagtig udstedelse, svigagtig brug og forfalskning af disse kort. Medlemsstaterne bør udveksle oplysninger om sådanne tilfælde for at sikre gensidig tillid mellem medlemsstaterne, da gensidig anerkendelse af handicapstatus er hjørnestenen i det europæiske handicapkort. Medlemsstaterne bør sikre, at alle foranstaltninger, der træffes for at forebygge risikoen for forfalskning eller svig, respekterer rettighederne for personer med handicap og ikke fører til stigmatisering af dem. Medlemsstaterne bør

høre personer med handicap og de organisationer, der repræsenterer dem, i forbindelse med udformningen og gennemførelsen af disse foranstaltninger.

(44) For at sikre korrekt anvendelse af dette direktiv bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF med henblik på at supplere dette direktiv ved at fastsætte de digitale funktioner for de fysiske udgaver af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap med henblik på at forebygge og bekæmpe svig og ved at ændre datafelterne i det standardiserede format for disse kort som fastsat i dette direktiv, hvis sådanne ændringer er nødvendige for at tilpasse formatet til den tekniske udvikling, for at forebygge forfalskning og svig, for at bekæmpe misbrug eller for at sikre interoperabilitet.

(45) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af dette direktiv bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser med hensyn til fastsættelse af den tilgængelige digitale udgave af det europæiske handicapkort og den tilgængelige digitale udgave af det europæiske parkeringskort for personer med handicap for så vidt angår de medlemsstater, der beslutter at supplere dets fysiske udgave med en digital udgave, samt med hensyn til fastlæggelse af fælles tekniske specifikationer for sikkerheden og de digitale funktioner, samt spørgsmål vedrørende interoperabilitet, for den fysiske udgave af kortene. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 ([21]).

(46) I overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 ([22]) skal Kommissionen høre Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse ved udarbejdelsen af delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter, hvis der sker en påvirkning af beskyttelsen af fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder med hensyn til behandlingen af personoplysninger. Kommissionen kan også høre Det Europæiske Databeskyttelsesråd, hvis sådanne retsakter har særlig betydning for beskyttelsen af fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder med hensyn til behandlingen af personoplysninger.

(47) Medlemsstaterne bør sikre, at der findes tilstrækkelige og effektive midler til at sikre overholdelse og håndhævelsen af dette direktiv, og bør indføre passende retsmidler, herunder kontrol af overholdelse og administrative eller retslige procedurer, for at sikre, at personer med handicap, personer, der ledsager eller assisterer dem, herunder personlige assistenter, samt offentlige organer såsom ligestillingsorganer, private sammenslutninger, organisationer, navnlig organisationer, der repræsenterer personer med handicap, eller andre juridiske enheder, som har en berettiget interesse i at sikre, at dette direktiv overholdes, kan træffe tiltag på vegne af eller til støtte for en person med handicap med dennes samtykke i henhold til national ret og praksis. Medlemsstaterne bør sikre, at disse midler tager hensyn til FN's handicapkonventions artikel 13 og princippet om rimelig tilpasning som defineret i FN's handicapkonventions artikel 2.

(48) Medlemsstaterne bør træffe passende foranstaltninger i tilfælde af manglende overholdelse af de forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv, og de rettigheder, der er omfattet af dets anvendelsesområde. De passende foranstaltninger bør være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning og vil kunne omfatte administrative og økonomiske sanktioner såsom advarsler, bøder eller betaling af passende erstatning samt andre typer sanktioner.

(49) Dette direktiv overholder de grundlæggende rettigheder og respekterer de principper, som navnlig chartret og FN's handicapkonvention anerkender. Dette direktiv tilstræber navnlig at sikre fuld overholdelse af retten for personer med handicap til at nyde godt af foranstaltninger, der skal sikre deres autonomi, deres sociale, økonomiske og erhvervsmæssige integration og deres deltagelse i samfundslivet samt fremme anvendelsen af chartrets artikel 26.

(50) Målene for dette direktiv, nemlig at styrke udøvelsen af retten til fri bevægelighed for personer med handicap og forbedre mulighederne for, at personer med handicap kan rejse til eller besøge en anden medlemsstat, og dermed bekæmpe forskelsbehandling af dem, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af omfanget og virkningerne af den foranstaltning, der fastlægger en ramme af fælles regler og betingelser, bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i TEU. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål —

([21]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

([22]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

KAPITEL I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Genstand

Dette direktiv fastsætter:

a) reglerne for udstedelse af det europæiske handicapkort til personer med handicap som bevis for handicapstatus eller for retten til specifikke tjenester på grund af et handicap med henblik på at fremme den frie bevægelighed for personer med handicap og lette kortvarige ophold for personer med handicap i en anden medlemsstat end den, hvor de har bopæl, ved at give dem lige adgang til særlige betingelser eller positiv særbehandling med hensyn til tjenester, aktiviteter eller faciliteter, herunder når de ikke ydes mod betaling, der tilbydes eller forbeholdes personer med handicap i den pågældende medlemsstat, herunder dem, der gør brug af servicedyr, og i givet fald til personer, der ledsager eller assisterer personer med handicap, herunder deres personlige assistenter

b) reglerne for udstedelse af det europæiske parkeringskort til personer med handicap som bevis for retten til parkeringsbetingelser og -faciliteter forbeholdt personer med handicap med henblik på at fremme den frie bevægelighed for personer med handicap og lette kortvarige ophold for personer med handicap i en anden medlemsstat end den, hvor de har bopæl, ved at give dem lige adgang til alle parkeringsbetingelser og -faciliteter, der tilbydes eller forbeholdes personer med handicap i den pågældende medlemsstat, og i givet fald til personer, der ledsager eller assisterer personer med handicap, herunder deres personlige assistenter

c) fælles modeller for det europæiske handicapkortet og det europæiske parkeringskort for personer med handicap.

Artikel 2

Anvendelsesområde

1. Dette direktiv finder anvendelse på parkeringsbetingelser og -faciliteter og på alle situationer, hvor personer med handicap tilbydes særlige betingelser eller positiv særbehandling af offentlige myndigheder eller private aktører for så vidt angår adgang til følgende tjenester, aktiviteter og faciliteter, for så vidt angår et kortvarigt ophold:

a) tjenesteydelser som omhandlet i artikel 57 i TEUF

b) tjenesteydelser inden for personbefordring

c) andre aktiviteter og faciliteter, herunder når de ikke ydes mod betaling.

2. Medlemsstaterne anvender dette direktiv i perioder, der er længere end et kortvarigt ophold, på indehavere af det europæiske handicapkort eller det europæiske parkeringskort for personer med handicap, der deltager i et EU-mobilitetsprogram, i det pågældende programs løbetid.

Medlemsstaterne kan også beslutte at anvende dette direktiv i perioder, der er længere end et kortvarigt ophold, på indehavere af det europæiske handicapkort eller det europæiske parkeringskort for personer med handicap, der besøger eller opholder sig på deres område.

3. Dette direktiv finder ikke anvendelse på:

a) ydelser inden for social sikring i henhold til forordning (EF) nr. 883/2004 og (EF) nr. 987/2009

b) særlige bidragspligtige eller ikkebidragspligtige kontantydelser eller naturalydelser inden for social sikring, social beskyttelse eller beskæftigelse

c) sociale ydelser omfattet af artikel 24, stk. 2, i direktiv 2004/38/EF

d) tjenester, der ydes mod eller uden betaling, og som ydes i forbindelse med langsigtet inklusion, habilitering eller rehabilitering af personer med handicap

e) særlige betingelser eller positiv særbehandling med henblik på adgang til tjenester, der tilbydes personer med handicap under hensyntagen til deres individuelle behov og efter opfyldelse af yderligere kriterier på grundlag af en individuel vurdering eller en afgørelse om retten til specifikke tjenester.

4. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes kompetence til at fastsætte betingelserne for vurdering og anerkendelse af handicapstatus eller ret til specifikke tjenester på grund af et handicap eller for tildeling af ret til parkeringsbetingelser og -faciliteter, der er forbeholdt personer med handicap. Det berører ikke medlemsstaternes kompetence til på nationalt, regionalt eller lokalt plan at udstede en handicapattest, et handicapkort eller et andet formelt dokument for personer med handicap, herunder en afgørelse om ret til specifikke tjenester på grund af et handicap.

5. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes kompetence til at bevilge eller kræve bevilling af særlige fordele eller særlige betingelser eller positiv særbehandling såsom gratis adgang eller lavere takster for personer med handicap, herunder dem, der gør brug af servicedyr, og for en person eller personer, der ledsager eller assisterer personer med handicap, herunder deres personlige assistent eller assistenter.

6. Dette direktiv berører ikke de rettigheder, som personer med handicap eller en person eller personer, der ledsager eller assisterer dem, herunder deres personlige assistent eller assistenter, eller servicedyr kan aflede fra andre bestemmelser i EU-retten eller national ret til gennemførelse af EU-retten, herunder rettigheder, der tilbyder specifikke fordele, særlige betingelser eller positiv særbehandling. Et europæisk handicapkort må ikke kræves anvendt som bevis for handicap for at få adgang til eller udøve de rettigheder, der er omhandlet i dette stykke, for hvilke der kan kræves en handicapattest, et handicapkort eller et andet formelt dokument for personer med handicap i overensstemmelse med EU-retten, medmindre den relevante medlemsstat beslutter at sammenlægge den nationale handicapattest, det nationale handicapkort eller et andet formelt nationalt dokument for personer med handicap med det europæiske handicapkortet.

Artikel 3

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

1) »unionsborger«: en person, der er statsborger i en medlemsstat

2) »familiemedlem«: et familiemedlem som defineret i artikel 2, nr. 2), i direktiv 2004/38/EF eller som omhandlet i nævnte direktivs artikel 3, stk. 2, uanset deres statsborgerskab, til en unionsborger, der udøver sin ret til fri bevægelighed

3) »personer med handicap«: personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre

4) »personlig assistent«: en person, der ledsager eller assisterer en person med handicap, og som er anerkendt som sådan i overensstemmelse med national ret eller praksis

5) »særlige betingelser eller positiv særbehandling«: alle særlige betingelser, herunder vedrørende økonomiske betingelser, eller enhver differentieret behandling i forbindelse med assistance og støtte, der tilbydes personer med handicap eller, i givet fald, personer, der ledsager eller assisterer dem, herunder personlige assistenter, eller servicedyr, uanset om de tilbydes på frivilligt grundlag eller pålægges på grundlag af en retlig forpligtelse

6) »parkeringsbetingelser og -faciliteter«: en parkeringsplads, der enten udelukkende eller generelt er forbeholdt personer med handicap eller, i givet fald, personer, der ledsager eller assisterer dem, herunder personlige assistenter, samt alle tilhørende parkeringsfordele eller gunstige betingelser, der tilbydes personer med handicap, uanset om de tilbydes på frivilligt grundlag eller pålægges på grundlag af en retlig forpligtelse

7) »kortvarigt ophold«: besøg eller ophold i en anden medlemsstat i op til tre måneder

8) »servicedyr«: et dyr, der assisterer eller udfører opgaver for en person med handicap i overensstemmelse med national ret og praksis.

Artikel 4

Målgrupper

Dette direktiv finder anvendelse på:

a) unionsborgere og familiemedlemmer, hvis handicapstatus eller ret til specifikke tjenester på grund af et handicap anerkendes af de kompetente myndigheder eller organer i deres bopælsmedlemsstat, herunder i form af en handicapattest, et handicapkort eller et andet formelt dokument udstedt i overensstemmelse med nationale kompetenceområder, national praksis og nationale procedurer, og som kan ledsages eller assisteres af én eller, om nødvendigt, flere personer, herunder én personlig assistent eller personlige assistenter, eller af servicedyr, hvilket kan være angivet med bogstavet »A« på deres europæiske handicapkort

b) unionsborgere og familiemedlemmer, hvis ret til parkeringsbetingelser og -faciliteter forbeholdt personer med handicap anerkendes af de kompetente myndigheder eller organer i deres bopælsmedlemsstat, herunder i form af et parkeringskort for personer med handicap eller et andet dokument udstedt i overensstemmelse med nationale kompetenceområder, national praksis og nationale procedurer, og som kan ledsages eller assisteres af én eller, om nødvendigt, flere personer, herunder én personlig assistent eller personlige assistenter.

Med hensyn til stk. 1, litra a), kan bogstavet »A« også tilføjes på det europæiske handicapkortet for personer med handicap med et øget behov for støtte i overensstemmelse med national ret og praksis.

Artikel 5

Lige adgang for personer med handicap til særlige betingelser eller positiv særbehandling

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at indehavere af et europæisk handicapkort ved rejse til eller besøg i en anden medlemsstat end den, hvor de har bopæl, på samme vilkår og betingelser som dem, der gælder for personer med handicap, som er indehavere af en handicapattest, et handicapkort eller et andet formelt dokument, der anerkender deres handicapstatus eller ret til specifikke tjenester på grund af et handicap i den pågældende medlemsstat, hvis sådanne formelle dokumenter findes, gives adgang til de særlige betingelser eller den positive særbehandling, der tilbydes med hensyn til de tjenester, aktiviteter og faciliteter, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1.

2. Medmindre andet er fastsat i dette direktiv eller i anden EU-ret, træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at såfremt de særlige betingelser eller den positive særbehandling omhandlet i stk. 1 omfatter gunstige betingelser for en person eller personer, der ledsager eller assisterer personer med handicap, herunder en personlig assistent eller personlige assistenter, eller særlige betingelser for servicedyr, tilbydes disse gunstige eller særlige betingelser på lige vilkår og betingelser til en person personer, der ledsager eller assisterer indehavere af et europæisk handicapkort, herunder en personlig assistent eller personlige assistenter, eller til servicedyr.

Artikel 6

Lige adgang for personer med handicap til parkeringsbetingelser og -faciliteter

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at indehavere af et europæisk parkeringskort for personer med handicap ved rejse til eller besøg i en anden medlemsstat end den, hvor de har bopæl, gives adgang til parkeringsbetingelser og -faciliteter, der er forbeholdt personer med handicap, på samme vilkår og betingelser som dem, der i den pågældende medlemsstat er gældende for indehavere af parkeringskort for personer med handicap udstedt i den pågældende medlemsstat.

2. Medmindre andet er fastsat i dette direktiv eller i anden EU-ret, træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at såfremt de i stk. 1 omhandlede parkeringsbetingelser og -faciliteter omfatter gunstige betingelser for en person eller personer, der ledsager eller assisterer personer med handicap, herunder en personlig assistent eller personlige assistenter, tilbydes disse gunstige betingelser på lige vilkår og betingelser til personer, der ledsager eller assisterer indehavere af et europæisk parkeringskort for personer med handicap, herunder en personlig assistent eller personlige assistenter.

KAPITEL II

DET EUROPÆISKE HANDICAPKORT OG DET EUROPÆISKE PARKERINGSKORT FOR PERSONER MED HANDICAP

Artikel 7

Udformning, gensidig anerkendelse, udstedelse og gyldighed af det europæiske handicapkort

1. Hver medlemsstat indfører den fysiske udgave af det europæiske handicapkort i under anvendelse af det fælles standardiserede og tilgængelige format i bilag I. Medlemsstaterne indarbejder i den fysiske udgave af kortet en QR-kode og eventuelle andre digitale funktioner, der anvender elektroniske midler til at forebygge og bekæmpe svig som fastsat i de delegerede retsakter, der er omhandlet i stk. 7, litra a), inden for en rimelig frist efter deres vedtagelse og senest den 5. juni 2028.

2. De europæiske handicapkort, der udstedes af medlemsstaterne, anerkendes gensidigt i samtlige medlemsstater.

3. De kompetente myndigheder eller organer i medlemsstaterne udsteder, fornyer eller inddrager det europæiske handicapkort i overensstemmelse med deres nationale regler, procedurer og praksis. Uden at det berører forordning (EU) 2016/679, garanterer medlemsstaterne sikkerheden, integriteten, ægtheden og fortroligheden af de personoplysninger, der indsamles og lagres med henblik på dette direktiv. Den kompetente myndighed eller det kompetente organ med ansvar for udstedelse af det europæiske handicapkort anses for at være en dataansvarlig som defineret i artikel 4, nr. 7), i forordning (EU) 2016/679 og er ansvarlig for behandlingen af personoplysninger. Samarbejde med eksterne tjenesteudbydere udelukker ikke nogen former for ansvar for medlemsstaterne, som måtte opstå i medfør af EU-retten eller national ret, for så vidt angår manglende overholdelse af forpligtelser vedrørende personoplysninger.

4. Det europæiske handicapkort udstedes eller fornyes af bopælsmedlemsstaten direkte eller efter ansøgning fra personen med handicap eller fra en bemyndiget person i henhold til national ret. Personer med handicap orienteres om muligheden for at ansøge om det europæiske EU-handicapkort, hvis det ikke udstedes direkte. Det udstedes eller fornyes gratis til modtageren inden for den samme periode, der gælder for udstedelse af handicapattester, handicapkort eller andre formelle dokumenter eller for proceduren for anerkendelse af handicapstatus eller retten til specifikke tjenester på grund af et handicap. Medlemsstaterne kan beslutte at opkræve et gebyr for omkostningerne i forbindelse med genudstedelse af det europæiske handicapkort i tilfælde af bortkomst eller beskadigelse. Hvis der opkræves et sådant gebyr, sikrer medlemsstaterne, at gebyret ikke overstiger de pågældende administrative omkostninger eller udelukker eller afholder personer med handicap fra at anmode om genudstedelse af det europæiske handicapkortet.

5. Det europæiske handicapkort udstedes i en fysisk udgave og suppleres med en tilgængelig digital udgave inden for en rimelig frist, efter at Kommissionen har fastsat de tekniske specifikationer, der er omhandlet i artikel 9, stk. 2. Personer med handicap skal have mulighed for at anmode om den fysiske udgave af kortet, den digitale udgave eller begge dele. Den digitale udgave må ikke indeholde flere personoplysninger end dem, der er angivet for den fysiske udgave som fastsat i bilag I. Personoplysningerne i den pågældende digitale udgave krypteres, og der træffes tekniske forholdsregler for at sikre, at lagringsmediet kun kan læses af autoriserede brugere.

6. Gyldigheden af det europæiske handicapkort fastsættes af den udstedende medlemsstat. Medlemsstaterne sikrer, at det europæiske handicapkort har den længst mulige gyldighed under hensyntagen til, i givet fald, gyldighedsperioden for handicapattesten, handicapkortet eller et andet formelt dokument eller varigheden af den procedure, hvorved handicapstatus eller retten til specifikke tjenester anerkendes og udstedes af den kompetente myndighed eller det kompetente organ i den medlemsstat, hvor en person med handicap har bopæl.

7. Senest den 5. december 2025 vedtager Kommissionen delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 14 med henblik på at supplere dette direktiv ved at:

a) fastsætte QR-koden og, hvis det er relevant, andre digitale funktioner på det aktuelle tekniske niveau, der anvender elektroniske midler, for den fysiske udgave af det europæiske handicapkort, for at forebygge og bekæmpe svig, og

b) fastlægge digitale funktioner, der garanterer sikkerheden af den fysiske udgave af det europæiske handicapkort, herunder passende sikkerhedsforanstaltninger for personoplysninger i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/679, samt spørgsmål vedrørende interoperabilitet såsom fælles EU-applikationer til aflæsning af data, der er indeholdt i digitale funktioner i den fysiske udgave af kortet, der anvender elektroniske midler til at forebygge og bekæmpe svig.

8. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 14 med henblik på at ændre dette direktiv ved at ændre datafelterne i det standardiserede format for det europæiske handicapkort, der er fastsat i bilag I, hvis sådanne ændringer er nødvendige for at tilpasse formatet til den tekniske udvikling, for at forebygge forfalskning og svig, for at bekæmpe misbrug eller for at sikre interoperabilitet. Medlemsstaterne skal i disse delegerede retsakter gives tilstrækkelig tid til at gennemføre sådanne ændringer.

Artikel 8

Udformning, gensidig anerkendelse, udstedelse og gyldighed af det europæiske parkeringskort for personer med handicap

1. Hver medlemsstat indfører den fysiske udgave af det europæiske parkeringskort for personer med handicap under anvendelse af det fælles standardiserede og tilgængelige format i bilag II. Medlemsstaterne indarbejder i den fysiske udgave af kortet en QR-kode og eventuelle andre digitale funktioner, der anvender elektroniske midler, til at forebygge og bekæmpe svig som fastsat i de delegerede retsakter, der er omhandlet i stk. 7, litra a), inden for en rimelig frist efter deres vedtagelse og senest den 5. juni 2028.

2. Europæiske parkeringskort for personer med handicap, der udstedes af medlemsstaterne, anerkendes gensidigt i samtlige medlemsstater.

3. De kompetente myndigheder eller organer i medlemsstaterne udsteder, fornyer eller inddrager det europæiske parkeringskort for personer med handicap i overensstemmelse med deres nationale regler, procedurer og praksis. Uden at det berører forordning (EU) 2016/679, garanterer medlemsstaterne sikkerheden, integriteten, ægtheden og fortroligheden af de personoplysninger, der indsamles og lagres med henblik på dette direktiv. Den kompetente myndighed eller det kompetente organ med ansvar for udstedelse af det europæiske handicapkort for personer med handicap anses for at være en dataansvarlig som defineret i artikel 4, nr. 7), i forordning (EU) 2016/679 og er ansvarlig for behandlingen af personoplysninger. Samarbejde med eksterne tjenesteudbydere udelukker ikke nogen former for ansvar for medlemsstaterne, som måtte opstå i medfør af EU-retten eller national ret, for så vidt angår manglende overholdelse af forpligtelser vedrørende personoplysninger.

4. Det europæiske parkeringskort for personer med handicap udstedes eller fornyes af bopælsmedlemsstaten efter ansøgning fra personen med handicap eller fra en bemyndiget person i henhold til national ret. Det udstedes eller fornyes inden for en rimelig frist fra datoen for ansøgningen, som ikke må overstige 90 dage, medmindre påkrævede vurderinger er i gang. Medlemsstaterne kan udstede og forny det europæiske parkeringskort for personer med handicap gratis eller opkræve et gebyr for omkostningerne i forbindelse med udstedelse og fornyelse heraf. Hvis der opkræves et sådant gebyr, sikrer medlemsstaterne, at gebyret ikke overstiger de pågældende administrative omkostninger eller udelukker eller afholder personer med handicap fra at anmode om det europæiske parkeringskort for personer med handicap.

5. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at det europæiske parkeringskort for personer med handicap erstatter alle eksisterende parkeringskort for personer med handicap, der i overensstemmelse med henstilling 98/376/EF er udstedt på nationalt, regionalt eller lokalt plan efter anmodning fra modtageren om udstedelse heraf og i alle tilfælde senest den 5. december 2029. Indtil denne dato kan medlemsstaterne tillade, at parkeringskort for personer med handicap, der er udstedt før den 5. juni 2028 i overensstemmelse med henstilling 98/376/EF, har samme virkning på deres område som det europæiske parkeringskort for personer med handicap.

6. Det europæiske parkeringskort for personer med handicap udstedes eller fornyes i en fysisk udgave. Medlemsstaterne kan beslutte at supplere den fysiske udgave af kortet med en digital udgave, efter at Kommissionen har fastsat de tekniske specifikationer, der er omhandlet i artikel 9, stk. 2. I medlemsstater, hvor den fysiske udgave af kortet suppleres med en digital udgave, kan personer med handicap anmode om at få kortet i den fysiske udgave og, såfremt de ønsker det, i både den fysiske og den digitale udgave. Den digitale udgave må ikke indeholde flere personoplysninger end dem, der er angivet for den fysiske udgave som fastsat i bilag II. Personoplysningerne i den pågældende digitale udgave krypteres, og der træffes tekniske forholdsregler for at sikre, at lagringsmediet kun kan læses af autoriserede brugere.

7. Senest den 5. december 2025 vedtager Kommissionen delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 14 med henblik på at supplere dette direktiv ved at:

a) fastsætte QR-koden og, hvis det er relevant, andre digitale funktioner på det aktuelle tekniske niveau, der anvender elektroniske midler, for den fysiske udgave af det europæiske parkeringskort for personer med handicap, for at forebygge og bekæmpe svig, og

b) fastlægge fælles tekniske specifikationer, der garanterer sikkerheden af den fysiske udgave af det europæiske parkeringskort for personer med handicap, herunder passende sikkerhedsforanstaltninger for personoplysninger i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/679, samt spørgsmål vedrørende interoperabilitet såsom fælles EU-applikationer til aflæsning af data, der er indeholdt i digitale funktioner i den fysiske udgave af kortet, der anvender elektroniske midler til at forebygge og bekæmpe svig.

8. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 14 med henblik på at ændre dette direktiv ved at ændre datafelterne i det standardiserede format for det europæiske parkeringskort for personer med handicap, der er fastsat i bilag II, hvis sådanne ændringer er nødvendige for at tilpasse formatet til den tekniske udvikling, for at forebygge forfalskning og svig, for at bekæmpe misbrug eller for at sikre interoperabilitet. Medlemsstaterne skal i disse delegerede retsakter gives tilstrækkelig tid til at gennemføre sådanne ændringer.

KAPITEL III

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 9

Digitale udgaver og fælles tekniske specifikationer

1. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter med henblik på at fastsætte de tilgængelige digitale udgaver af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap med de datafelter, der er fastsat i henholdsvis bilag I og II, og sikre interoperabilitet.

2. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter, der fastlægger fælles tekniske specifikationer vedrørende lagringsmediet for den digitale udgave af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap med henblik på spørgsmål som kontrol af gyldigheden af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap og deres serie- eller sagsnummer, samt med henblik på kontrol af deres ægthed, forebyggelse af forfalskning og svig, aflæsning af disse kort mellem medlemsstaterne og deres anvendelse i en digital identitetstegnebog på EU-plan.

3. De i stk. 1 og 2 omhandlede gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 15, stk. 2.

4. Inden vedtagelsen af gennemførelsesretsakterne i henhold til stk. 1 eller 2 hører Kommissionen personer med handicap og de organisationer, der repræsenterer dem, samt eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning ([23]).

Artikel 10

Overvågning og overholdelse

1. Medlemsstaterne træffer med støtte fra Kommissionen de nødvendige foranstaltninger for at forebygge risikoen for forfalskning og svig og bekæmper aktivt svigagtig udstedelse, svigagtig brug og forfalskning af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskortet for personer med handicap.

2. I det tilfælde at en medlemsstat på sit område opdager alvorlige eller systematiske tilfælde af misbrug af det europæiske handicapkort eller det europæiske parkeringskort for personer med handicap, der er udstedt af en anden medlemsstat, underretter den pågældende medlemsstat den udstedende medlemsstat herom. Den udstedende medlemsstat sikrer passende opfølgning i overensstemmelse med national ret eller praksis. Medlemsstaterne udveksler oplysninger om misbrug af disse kort.

3. Medlemsstaterne foretager, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt, kontrol af overholdelsen af de forpligtelser, der følger af det europæiske handicapkort eller det europæiske parkeringskort for personer med handicap, og af de tilsvarende rettigheder for personer med handicap, der er i besiddelse af disse kort, herunder med hensyn til servicedyr, og for personer, der ledsager eller assisterer personer med handicap, herunder deres personlige assistenter.

([23]) EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

Artikel 11

Adgang til oplysninger og bevidstgørelse

1. Medlemsstaterne gør betingelserne, reglerne, praksis og procedurerne for udstedelse, fornyelse og inddragelse af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap offentligt tilgængelige i tilgængelige formater, herunder i digitale og letlæselige formater, og efter anmodning i de alternative hjælpeformater, som personer med handicap anmoder om.

2. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger med henblik på at øge bevidstheden i offentligheden og oplyse personer med handicap og de organisationer, der repræsenterer dem, herunder på tilgængelige måder, om eksistensen og betingelserne for erhvervelse, anvendelse og fornyelse af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap. Kommissionen gennemfører en bevidstgørelseskampagne på EU-plan i samarbejde med medlemsstaterne og fremmer løbende bevidstgørelse og formidling af oplysninger om gennemførelsen af dette direktiv.

3. Medlemsstaterne træffer foranstaltninger til at øge bevidstheden blandt offentlige myndigheder og private aktører om eksistensen og anvendelsen af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap og tilskynder sådanne myndigheder og aktører til frivilligt at tilbyde personer med handicap særlige betingelser eller positiv særbehandling samt parkeringsbetingelser og -faciliteter inden for en så bred vifte af tjenester, andre aktiviteter og faciliteter som muligt.

4. De oplysninger, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, stilles gratis til rådighed på en klar, fyldestgørende, brugervenlig og lettilgængelig måde, i overensstemmelse med de relevante tilgængelighedskrav for tjenester som fastsat i bilag I til direktiv (EU) 2019/882, herunder via offentlige myndigheders officielle websteder eller på andre passende måder.

Artikel 12

Kompetente myndigheder eller organer og kontaktpunkter

1. Medlemsstaterne udpeger én eller flere kompetente myndigheder eller ét eller flere kompetente organer, der er ansvarlige for udstedelse, fornyelse og inddragelse af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap.

2. Medlemsstaterne udpeger ét eller flere nationale kontaktpunkter for at lette dialogen mellem medlemsstaterne og Kommissionen om den rette gennemførelse af dette direktiv. Senest den 5. juni 2025 underretter medlemsstaterne Kommissionen om deres nationale kontaktpunkter.

Artikel 13

Organisationer, der repræsenterer personer med handicap

Medlemsstaterne sikrer aktiv høring og inddragelse af organisationer, der repræsenterer personer med handicap, i udviklingen, gennemførelsen og evalueringen af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap.

KAPITEL IV

DELEGEREDE BEFØJELSER OG GENNEMFØRELSESBEFØJELSER

Artikel 14

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.

2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 7, stk. 7 og 8, og artikel 8, stk. 7 og 8, tillægges Kommissionen for en periode på fem år fra den 4. december 2024. Delegationen af beføjelser forlænges stiltiende for perioder af samme varighed, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet modsætter sig en sådan forlængelse senest tre måneder inden udløbet af hver periode.

3. Den i artikel 7, stk. 7 og 8, og artikel 8, stk. 7 og 8, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen personer med handicap og de organisationer, der repræsenterer dem, samt eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.

5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidig Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 7, stk. 7 eller 8, eller artikel 8, stk. 7 eller 8, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 15

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

KAPITEL V

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 16

Håndhævelse og retsmidler

1. Medlemsstaterne sørger for, at der findes tilstrækkelige og effektive midler til at sikre, at dette direktiv overholdes og håndhæves.

2. De i stk. 1 omhandlede midler omfatter:

a) bestemmelser, hvorefter personer med handicap eller repræsentanter, som de har udpeget, og som handler på deres vegne og med deres eller deres værges godkendelse, i overensstemmelse med national ret og praksis kan klage over en afgørelse truffet af de kompetente myndigheder eller organer vedrørende udstedelse, fornyelse eller inddragelse af et europæisk handicapkort eller et europæisk parkeringskort for personer med handicap

b) bestemmelser, hvorefter personer med handicap i henhold til national ret kan indbringe en sag for domstolene eller for de kompetente administrative organer i tilfælde af manglende overholdelse af forpligtelserne eller rettighederne fastsat i dette direktiv og i nationale bestemmelser til gennemførelse af dette direktiv

c) bestemmelser, hvorefter én eller flere af følgende organer, som fastsat i national ret, i henhold til national ret og nationale procedurer kan indbringe en sag for domstolene eller de kompetente administrative organer på vegne af eller til støtte for personer med handicap til beskyttelse af deres rettigheder, og med deres samtykke, i forbindelse med retslige eller administrative procedurer med henblik på håndhævelse af forpligtelserne i dette direktiv:

   i) offentlige organer

   ii) private foreninger, organisationer eller andre juridiske enheder, som har en berettiget interesse i at sikre, at dette direktiv overholdes, såsom organisationer, der repræsenterer personer med handicap.

Artikel 17

Manglende overholdelse og sanktioner

1. Medlemsstaterne fastsætter i overensstemmelse med national ret og praksis regler om passende foranstaltninger såsom sanktioner, der gælder for offentlige myndigheder eller organer eller private aktører ved manglende overholdelse af de nationale regler, der er vedtaget i medfør af dette direktiv, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at disse regler gennemføres.

2. Foranstaltningerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning og ledsages af effektive afhjælpende tiltag.

Artikel 18

Adgang til oplysninger

1. Medlemsstaterne sikrer, at offentlige myndigheder offentliggør oplysningerne om de særlige betingelser eller den positive særbehandling eller om parkeringsbetingelser og -faciliteter, som de tilbyder personer med handicap i henhold til artikel 5 og 6, herunder gennem deres websteder, hvis sådanne findes, eller på andre passende måder.

Hver medlemsstat opretter et nationalt websted med generelle oplysninger om formålet med og anvendelsen af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap, herunder, hvor det er relevant, henvisninger til de kompetente myndigheder eller organer, der er ansvarlige for udstedelse, fornyelse og inddragelse af disse kort. Dette websted skal også indeholde generelle oplysninger om særlige betingelser eller positiv særbehandling, som offentlige myndigheder tilbyder personer med handicap, og henvise brugerne til relevante offentlige myndigheders specifikke websteder, hvor de kan få mere specifikke oplysninger. Dette websted kan også indeholde sådanne oplysninger fra private aktører på nationalt plan.

2. Medlemsstaterne tilskynder også private aktører til at offentliggøre oplysninger om de særlige betingelser eller den positive særbehandling og om parkeringsbetingelser og -faciliteter, som de tilbyder i henhold til artikel 5 og 6, i tilgængelige formater.

3. De oplysninger, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, stilles gratis til rådighed på en klar, fyldestgørende, brugervenlig og lettilgængelig måde via offentlige myndigheders eller private aktørers officielle websteder, hvis sådanne findes, eller på andre passende måder i overensstemmelse med de relevante tilgængelighedskrav for tjenester som fastsat i bilag I til direktiv (EU) 2019/882.

4. I overensstemmelse med den relevante EU-ret, når den finder anvendelse, bør operatører af grænseoverskridende personbefordring sikre, at klare oplysninger tilbydes eller er til rådighed for rejsende, der er i besiddelse af et europæisk handicapkort med hensyn til de særlige betingelser eller den positive særbehandling, der gælder for de forskellige dele af deres rejse.

Artikel 19

EU-webside

1. Senest den 5. december 2028 opretter Kommissionen en særlig EU-webside for det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap. Denne EU-webside skal indeholde et link til de nationale websteder, der er omhandlet i artikel 18, stk. 1, andet afsnit.

2. EU-websiden skal være tilgængelig på alle officielle EU-sprog, internationalt tegnsprog og medlemsstaternes nationale tegnsprog samt i tilgængelige og letlæselige formater i overensstemmelse med de relevante tilgængelighedskrav for tjenester som fastsat i bilag I til direktiv (EU) 2019/882. Oplysningerne på EU-websiden skal være letforståelige uden at overskride kompleksitetsniveauet for niveau B1 (mellemniveau) i Europarådets fælles europæiske referenceramme for sprog.

Artikel 20

Rapportering og vurdering

1. Senest den 5. juni 2031 og derefter hvert fjerde år forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget en rapport om anvendelsen af dette direktiv.

2. Den i stk. 1 omhandlede rapport skal bl.a. i lyset af den sociale, økonomiske, teknologiske og anden relevant udvikling belyse anvendelsen af det europæiske handicapkort og det europæiske parkeringskort for personer med handicap, navnlig virkningen af eventuelle gebyrer, i hvilket omfang gennemførelsen af dette direktiv har opfyldt dets mål og dets samspil med andre relevante EU-retsakter, med henblik på at vurdere behovet for at revidere dette direktiv.

Den pågældende rapport skal desuden indeholde en analyse af specifikke ugunstige situationer som følge af intersektionel forskelsbehandling, der forstås som forskelsbehandling baseret på en kombination af handicap og andre grunde, der er beskyttet i henhold til Rådets direktiv 79/7/EØF ([24]), 2000/43/EF ([25]), 2000/78/EF ([26]) eller 2004/113/EF ([27]), med særligt fokus på kvinder og piger med handicap.

3. Senest den 5. juni 2029 foretager Kommissionen en vurdering af eventuelle resterende mangler i forbindelse med den frie bevægelighed for personer med handicap. Kommissionen tager behørigt hensyn til resultatet af denne vurdering, når den beslutter, om der er behov for yderligere tiltag på EU-plan for at afhjælpe sådanne mangler.

4. Medlemsstaterne meddeler rettidigt og på dennes anmodning Kommissionen de oplysninger, der er nødvendige for, at den kan udarbejde den i stk. 1 omhandlede rapport.

5. Den i stk. 1 omhandlede rapport skal tage hensyn til synspunkterne hos personer med handicap, relevante ikkestatslige organisationer, navnlig organisationer, der repræsenterer personer med handicap, og økonomiske interessenter.

Artikel 21

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den 5. juni 2027 de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

De anvender disse love og bestemmelser fra den 5. juni 2028.

2. De i stk. 1 omhandlede love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen.

Artikel 22

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

([24]) Rådets direktiv 79/7/EØF af 19. december 1978 om gradvis gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til social sikring (EFT L 6 af 10.1.1979, s. 24).
([25]) Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse (EFT L 180 af 19.7.2000, s. 22).
([26]) Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv (EFT L 303 af 2.12.2000, s. 16).
([27]) Rådets direktiv 2004/113/EF af 13. december 2004 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser (EUT L 373 af 21.12.2004, s. 37).

Artikel 23

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Strasbourg, den 23. oktober 2024.

På Europa-Parlamentets vegne	*På Rådets vegne*
R. METSOLA	ZSIGMOND B. P.
Formand	*Formand*

BILAG I

FORMAT FOR DET EUROPÆISKE HANDICAPKORT

FORSIDE-tekst: »European Disability Card« på engelsk og på ét eller flere af den udstedende medlemsstats officielle sprog.

BAGSIDE: Oplysninger, som besluttes af den udstedende medlemsstat på ét eller flere af den udstedende medlemsstats officielle sprog.

1. Kortets størrelse skal være i overensstemmelse med ID-1-formatet som fastsat i ISO/IEC 7810.
2. Kortet skal indeholde:
   - et billede af kortindehaveren
   - kortindehaverens for- og efternavn
   - kortindehaverens fødselsdato
   - kortets serie- eller sagsnummer.

3. Kortets farve skal være mørkeblå og lyseblå i overensstemmelse med billedet i dette bilag, og skal anvende følgende referencer:

   — mørkeblå: CMYK 100, 90, 10, 0

     RGB 0, 68, 148

   — lyseblå: CMYK 94, 63, 7, 1

     RGB 0, 110, 183.

4. Kortets udstedelsesdato og udløbsdato skal være angivet på kortet.

5. Kortet skal indeholde en landekode omgivet af en cirkel af 12 stjerner, der symboliserer Unionen.

6. Den anvendte skrifttype skal være Arial Regular eller, hvis dette ikke er muligt, en anden Sans Serif-skrifttype. Der skal være tilstrækkelig kontrast mellem forgrunds- og baggrundsfarverne.

7. Teksten »European Disability Card« på engelsk og på ét eller flere af den udstedende medlemsstats officielle sprog skal anføres med skrifttypen Arial Regular og i punktskrift med anvendelse af Marburgkodens dimensioner.

8. Det valgfrie bogstav »A« (trykt og i punktskrift) kan tilføjes, hvis kortet giver personen med handicap ret til ledsagelse af én eller flere personlige assistenter eller andre ledsagende eller assisterende personer, der er anerkendt i henhold til national ret eller praksis, eller af servicedyr. Bogstavet »A« kan også tilføjes for personer med handicap med et øget behov for støtte i overensstemmelse med national ret eller praksis.

9. En QR-kode og andre mulige digitale funktioner, der anvender elektroniske midler til at forebygge svig, skal tilføjes efter vedtagelsen af de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 7, stk. 7, litra a). De digitale funktioner i den fysiske udgave af kortet kan indeholde flere personoplysninger end dem, der er angivet i den fysiske udgave, som fastsat i dette bilag. Adgangen til sådanne oplysninger skal dog begrænses til offentlige myndigheder i den udstedende medlemsstat og udelukkende til autoriserede brugere. Behandlingen af sådanne personoplysninger skal overholde forordning (EU) 2016/679.

10. Teksten skal vises på engelsk og på ét eller flere af den udstedende medlemsstats officielle sprog. Såfremt en medlemsstat ønsker at vise teksten på et andet sprog end bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, kroatisk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk eller ungarsk, skal den gøre dette, uden at det berører de øvrige bestemmelser i dette bilag. Hvis en medlemsstat angiver oplysninger på bulgarsk eller græsk, skal den udfærdige en udgave af kortet med latinske bogstaver.

BILAG II

FORMATET FOR DET EUROPÆISKE PARKERINGSKORT FOR PERSONER MED HANDICAP

FORSIDE

BAGSIDE

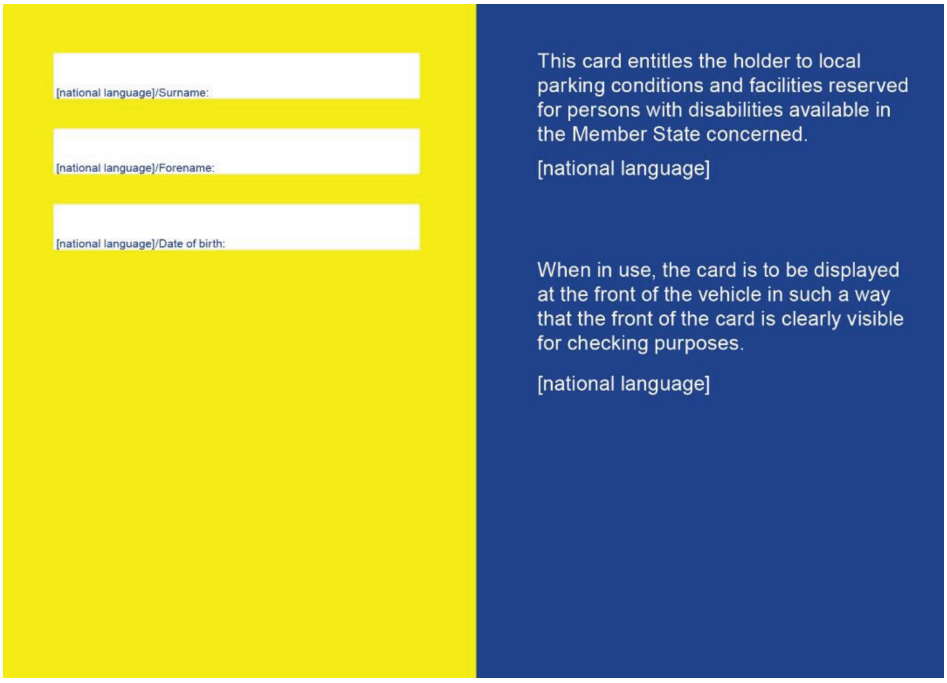

1. Kortets størrelse skal være:

— højde: 106 mm

— bredde: 148 mm.

2. Kortets farve skal være mørkeblå og gul i overensstemmelse med billederne i dette bilag, og skal anvende følgende referencer:

— mørkeblå: CMYK 100, 90, 10, 0

RGB 0, 68, 148

— gul: CMYK 94, 63, 7, 1

RGB 255, 237, 0.

3. Kortet skal opdeles vertikalt i to dele på både for- og bagside.

a) Forsidens venstre halvdel skal indeholde følgende:

— kørestolssymbolet i mørkeblåt på gul baggrund

— kortets udstedelsesdato og udløbsdato

— kortets serienummer

— den udstedende myndigheds eller organisations navn

— hvis kortet er tilknyttet et køretøj, og medlemsstaten kræver det, dets nummerpladeoplysninger; for medlemsstater, der ikke kræver, at nummerpladeoplysninger angives, skal kortet ikke indeholde det relevante datafelt.

b) Forsidens højre halvdel skal indeholde følgende:

— med store bogstaver ordene »European Parking Card for persons with disabilities« på engelsk og på ét eller flere af den udstedende medlemsstats officielle sprog og i punktskrift med anvendelse af Marburgkodens dimensioner

— som baggrund anføres koden for den udstedende medlemsstat omgivet af en cirkel af 12 stjerner, der symboliserer Unionen.

— en QR-kode og andre mulige digitale funktioner, der anvender elektroniske midler til at forebygge svig, tilføjes efter vedtagelsen af de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 8, stk. 7, litra a).

De digitale funktioner i den fysiske udgave af kortet kan indeholde flere personoplysninger end de oplysninger, der er angivet i den fysiske udgave som fastsat i dette bilag. Adgangen til sådanne oplysninger skal dog begrænses til offentlige myndigheder i den udstedende medlemsstat og udelukkende til autoriserede brugere. Behandlingen af sådanne personoplysninger skal overholde forordning (EU) 2016/679.

c) Bagsidens venstre halvdel skal indeholde følgende:

— kortindehaverens efternavn og fornavn

— kortindehaverens fødselsdato.

d) Bagsidens højre halvdel skal indeholde på engelsk og på ét eller flere af den udstedende medlemsstats officielle sprog:

— teksten: »Dette kort giver indehaveren adgang til lokale parkeringsbetingelser og -faciliteter, som er forbeholdt personer med handicap, i den pågældende medlemsstat«

— teksten: »Når parkeringskortet anvendes, skal det være anbragt forrest i køretøjet, således at kortets forside er klart synlig for kontrol«.

4. Teksten skal vises på engelsk og på ét eller flere af den udstedende medlemsstats officielle sprog. Såfremt en medlemsstat ønsker at vise teksten på et andet sprog end bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, kroatisk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk, skal den gøre dette, uden at det berører de øvrige bestemmelser i dette bilag. Hvis en medlemsstat angiver tekst på bulgarsk eller græsk, skal den udfærdige en udgave af kortet med latinske bogstaver.